

Hana Miletić

Mistik

23.01–27.02.21

NL

La Loge

Kluisstraat 86 - rue de l'Ermitage
B-1050 Brussels

La Loge brengt *Mistik*, een intieme tentoonstelling van het werk van Hana Miletić. Ze is het resultaat van een samenwerking met de kunstenares in het kader van het steungemeenschap van La Loge, First Sight. Als gevolg van de onderbreking van de activiteiten van First Sight naar aanleiding van de corona-epidemie werden de fondsen die oorspronkelijk bestemd waren voor de evenementen die La Loge organiseert voor de steungemeenschap, geherinvesteerd, waardoor opdracht gegeven kon worden voor een werk dat gedeeld wordt en gesteund door het idee van gemeenschap.

Hana Miletić, fotografe van opleiding, laat zich inspireren door herstellingen die ze opmerkt in de openbare ruimte en die ze fotografeert. De foto's van die stukken infrastructuur, van die onderdelen van gebouwen (uitstalramen, vensters ...) of van auto's (achteruitkijkspiegels ...) die beschadigd zijn, gebroken en vluchtig hersteld met karton, plastic zakken of plakband, wijzen op een verzorgende hand en op de kwetsbaarheid van de herstelling. Miletić gebruikt ze als basis voor de patronen van haar geweven stukken. De beige, transparante, witte en oranje stroken, de drie kleine grijze en een geel fragment van *Materials - Mistik*, een werk dat te zien is in de tempel van La Loge, liggen in het verlengde van een reeks werken met de titel *Materials* (2015-) en tonen de onderdelen van de reproductie van een herstelling. De geweven stukken zijn op een eenvoudige manier tegen de muur gemonteerd en vormen een onderlinge onafhankelijkheid van elementen,

net zoals in een gemeenschap waarvan elk onderdeel zowel een ander als het geheel ondersteunt. Het discrete gebaar van Miletić vergemakkelijkt het samenbrengen van die elementen in een onlosmakelijk geheel dat nodig is als ondersteuning voor een zichtbare structuur (het gebroken venster en de steungemeenschap). De titel van het werk *Mistik* verwijst ook naar het opschrift op het Brusselse venster waarop Miletić de herstelling ontdekte. Het is gewild suggestief, maar toch verhindert het de immateriële connotatie van het woord en vraagt hij om een tastbare, concrete en haptische gewaarwording van de materialen en van de productietechniek. Hana Miletić ontwikkelt deze stukken op een traditioneel weefgetouw, wars van de huidige snelle werkwijzen van de grote textielindustrieën. In metaforische zin reflecteren de geweven stukken van Miletić ook op de economische en sociale omstandigheden en gevolgen van arbeid, zoals acceleratie, standaardisatie en transparantie.

Van nabij bekeken wordt door de ineenvlechting en het netwerk van draden een rooster zichtbaar dat aan een digitaal beeld doet denken (en aan het patroon van Miletić) en verwijst naar de verwarde relaties tussen ambacht en computertechnologie. De kwestie van de feministische geschiedenis van de technologie als iets dat meewerkend en omvattend is, veeleer dan een vijand, vormt de kern van het essay van de Amerikaanse schrijfster Ursula K. Le Guin (1929–2018), dat deel uitmaakt van de tentoonstelling en tijdens een collectieve lezing weer tot leven wordt gebracht. Dat essay – *The Carrier Bag Theory of Fiction* (1986) – herdefinieert de technologie en de wetenschap in ruime zin als een culturele proviandtas ('carrier bag') in plaats van een wapen om te overheersen ('cultural carrier bag rather than weapon of domination'). Door 'een blad, een kalebas, een net, een tas, een doek, een zak, een fles, een pot, een doos, een container. Een houder. Een recipiënt' bij het begin van de evolutie te plaatsen, brengt het korte essay een minder heroïsche blik op de geschiedenis, waarbij het technische object van de mand een voorwerp is dat dient om te verzamelen en samen te houden. Deze wijziging, zowel sociaal als politiek, van het model van de oorsprong van de mensheid zet aan tot nadenken over de noodzaak van 'een voorwerp dat een ander voorwerp bevat' en van verhalen en creatieve ruimten die ondersteund worden door en voor een gemeenschap. De speculatieve fictie van Ursula Le Guin biedt ook een narratief potentieel dat nauw aansluit bij weefkunst: net zoals de ruwheid van de draad laat de realiteit eenzelfde beweging toe waarin knopen (van kennis) en zorg, verhalen en relaties worden gemaakt.

Naast de tekst en het oeuvre brengt de vertoning van de documentaire *De beste echtgenoot (Najbolji muž)* (1968) over een coöperatieve van wevende vrouwen in het vroegere Joegoslavië een vervolg op de bespiegelingen over het verband tussen weefkunst en gemeenschap. De documentaire van de Joegoslavisch-Servische Vera Jocić, een van de weinige vrouwelijke regisseurs die actief was ten tijde van het voormalig Joegoslavië, is gewijd aan de voorbereidingen van de verkiezing en prijsuitreiking van de 'beste echtgenoot', georganiseerd door de coöperatieve van vrouwen in de regio van Dragačevo. Die coöperatieve is gevestigd in Donji Dubac (Servië), een dorp te midden van de bergen, en werd opgericht door Rajka Borojević

(1913–1973). In de jaren 1960 telde ze ongeveer achthonderd leden. De organisatie stelde zich de opleiding, promotie en ondersteuning van de dorpsvrouwen en de distributie van hun handgeweven stoffen tot doel en zette culturele bijeenkomsten op ('Weavers Assembly'), momenten van gezellig samenzijn, ontspanning en culturele ontmoetingen als beloning voor de inspanningen van het werk. Zo ontstond in 1966 de verkiezing van de 'beste echtgenoot'. In het kader van die verkiezing onderzoekt de film het werk van de coöperatieve, die de emancipatie van de vrouwen toelaat, zekerheid biedt aan henzelf en hun familie, zodat ze niet in armoede vervallen. De commentaarstem onderstreept de onafhankelijkheid die de leden van de gemeenschap genieten en wier 'leven veel beter is'. Ze krijgen sociale bescherming en kunnen vrij reizen, in tegenstelling tot de mogelijkheden in andere socialistische landen in de regio.

Miletić is geboren in het voormalig Joegoslavië in een tijd waarin de textielindustrie grotendeels door de staat of door innoverende semi private samenwerkingen werd gesteund, populair was en floreerde. Van kindsbeen af werd ze ondergedompeld in de verhalen van toen en die van haar overgrootmoeder, die deel uitmaakte van een coöperatieve van plattelandsvrouwen die weefden zoals in de documentaire. De kunstenares, die zich heeft laten inspireren door de weeftradities van haar familie, brengt een intieme band tot stand tussen haar weefkunst, het essay van Le Guin en de documentaire en zet ons zo aan om na te denken over de sociale wijzen waarop wordt doorgegeven en geproduceerd. De verhalen daarrond ontsluiten andere manieren van leven in het nu en andere wijzen om het gemeenschappelijke te ondersteunen. De documentaire toont de participatieve dimensie en het sociale engagement los van het individualisme, het socialistische ideeëngoed rond gemeenschap en economie dat eigen was aan het voormalig Joegoslavië en dat dikwijls wordt aangehaald in een context van moderniteit en industrialisering, maar ook de vindingrijkheid van een autonome en emancipatorische organisatie, de ondernemingszin in een plattelandsgebied nauw verbonden met de natuur.

Samen handelen is ook hetgeen waar de steungemeenschap van La Loge, First Sight, om draait, die met de groepering van haar leden de productie mogelijk heeft gemaakt van een uniek en gedeeld werk dat alleen maar kan bestaan als de hele groep zich verenigt.

Hana Miletic (*1982, Zagreb, Kroatië) woont en werkt in Brussel en Zagreb. Ze volgde een opleiding fotografie aan de Academie voor Schone Kunsten van Antwerpen en aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam en behaalde een master in de kunstgeschiedenis en archeologie (Vrije universiteit Brussel). Ze was artist in residence in de Jan van Eyck Academie in Maastricht (2014–15) en in de Josef & Anni Albers Foundation in Sinthian (Senegal, 2019). In 2015 begon ze te weven en ontwikkelde ze tijdens workshops projecten rond het idee van gemeenschap. Haar groepsprojecten werden getoond in kunsthuizen als de Kunsthal (Wenen), M Leuven (2019), De Appel, Amsterdam (2019) en WIELS, Brussel (2018). Tot haar recente tentoonstellingen hoort *Incompatibilities*, The Approach, Londen (2019), *Retour au travail*, LA MAISON DE RENDEZ-VOUS, Brussel (2019), *Materiale*, LambdaLambdaLambda, Pristina (2019). Dit jaar is haar werk onder meer te zien op groepstentoonstellingen in Kunstverein (Hannover) en Muzeum Sztuki (Lodz). Diverse collecties bezitten werken van Hana Miletic, zoals die van de Vlaamse Gemeenschap (M Leuven), van het Vlaams Parlement, Fotomuseum Winterthur, Frac Grand Large (Duinkerke), Institut d'Art Contemporain IAC (Villeurbanne/ Rhône-Alpes), Kadist, Parijs, Mu.ZEE, (Oostende).

Works

Materials – Mistik, Hana Miletic, 2020

Handgeweven textiel (erizijde geverfd op basis van wortel en dahlia, koperdraad, touw in organisch donker abrikooskleurig katoen, gouddraad, 'old gold' gouddraad, organische hennep, licht goudkleurige geüpcyclede polyamide, lichtgrijze organische zijde, lichtgeel organisch katoen, lichtgele organische wol, gerecycleerd nylon, zilverdraad, mandarijnkleurig organisch katoen, vanillekleurige organische bourettezijde, touw in organisch gevarieerd goudkleurig katoen, bourettezijde in gevarieerd oranje, witte erizijde, witte organische gaasdraad en witte zijderaffia)

Ongeveer 125 x 250 x 5 cm

The Carrier Bag Theory of Fiction, Ursula K. Le Guin, 1986

Voor het eerst gepubliceerd in Denise Du Pont (red.), *Women of Vision: Essays by Women Writing Science Fiction*, New York, St. Martin's Press, 1988

Uitgever: Ignota, 2019

Nederlandse vertaling: Wim Waelput

Franse vertaling : Jérémie Bonheure (www.partage-le.com/2018/01/29/8645/)

The Best Husband, Vera Jocić, 1968, 35 mm, 15'10.

Originele titel: *Najbolji muž*

Productie: Dunav Film, Belgrado

Camera: Milivoje Milivojević

Montage: Neva Habi

Assistent camera: Mica Urosević

Expertise en advies: Rajka Borojević

Digitalisering: Ana Džokić, STEALTH.unlimited, Spaport Biennale 2010

Vertaling en Engelse ondertitels: Srđan Kovačević, Miodrag Matavulj

Publiek programma

Gezamenlijke online lezing met Hana Miletić

van het essay *The Carrier Bag Theory of Fiction*, Ursula K. Le Guin, 1986.

Zaterdag 06/02/21

14:00–16:00

In het Engels

De deelname is gratis maar de plaatsen zijn beperkt. U kunt zich inschrijven via onze website. Voor het evenement stuurt La Loge u via e-mail alle praktische informatie.

Ursula Kroeber Le Guin (1929–2018) (1929–2018) is de auteur van talloze romans, novellen, essays, poëziebundels en kinderboeken. Haar uiteenlopend werk, waaronder *The Left Hand of Darkness* (1969), *The Dispossessed* (1974) en *The Earthsea Cycle*, schommelt tussen science fiction en fantasy. In 2014 ontving ze de National Book Award voor haar hele oeuvre en meerdere malen werd ze vermeld als mogelijke kandidate voor de Nobelprijs Literatuur.

Dankwoord

De realisatie van *Mistik* was enkel mogelijk dankzij de nauwe samenwerking met Hana Miletić en de steun van de leden van First Sight, de steungemeenschap van La Loge: Almine Rech Gallery, Dvir Gallery, Galerie Greta Meert, Rodolphe Janssen, Zeno X Gallery, Mevr. Siska Bulkens, Ann Cesteleyn, Louis Cesteleyn, Laure Decock & Pieter De Walsche, Catherine De Dijcker & Luc Cesteleyn, Charlotte Friling, Frederick Gordts, Pierre Iserbyt & Michèle Didier, Dimitri Jeurissen & Jeanna Criscitiello, Lien Lannoo, Anne Pètre & Christophe Steyaert, Isabella Ritter & Hampus Lindwall, Louis-Philippe Van Eeckhoutte, Wendy Verreydt, Marc Vandecandelaere (Wilgelover), Bert Van Welden.

De productie van deze tentoonstelling werd mogelijk gemaakt dankzij het professionele en toegewijde werk van Benjamin Jaubert, Arthur Jules en Leonor Gomez. We zijn ook Ludo Engels dankbaar voor zijn ondersteuning en technische assistentie tijdens de opbouw van tentoonstelling.

Dank aan Ana Džokić, kleindochter van Rajka Borojević (initiatiefneemster van de vrouwencoöperatieve van Dragačevo) voor haar toestemming om de film van Vera Jocić te tonen, evenals aan haar moeder Branka Borojević Džokić, ontwerpster van de door de coöperatieve geweven motieven en eigenares van de originele documentairefilm in 35 mm.

De kunstenaar wenst ook haar dank te betuigen aan de ploeg van La Loge en aan Jesse Van Bauwel. Ze draagt de tentoonstelling op aan haar overgrootmoeder van moederskant, Ivka Starčević.

Het team van La Loge

Directeur & curator: Wim Waelput

Communicatie & Curator van publieke programma's: Antoinette Jattiot

Stagiair: Jelrik Hupkes

Visuele identiteit: Antoine Begon, Boy Verreken

Productie: Benjamin Jaubert, Arthur Jules

Audio & vidéo: Ludo Engels

Photographie: Lola Pertsowsky

Vertalingen: Patrick Lennon, Marianne Thys

Vrijwilligers: Bas Blaasse, Antoine Guitou, Nele Mölle

Openingstijden

Donderdag - Zaterdag

12:00 - 18:00

Vrije maar beperkte toegang na reservatie vanwege de huidige coronamaatregelen.

Bezoek onze website voor meer informatie over ons programma en onze evenementen

La Loge is een privé-initiatief en vereniging zonder winstoogmerk opgericht door architect Philippe Rotthier. La Loge wordt gesteund door het Philippe Rotthier fonds, de Vlaamse Overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), en First Sight, een gemeenschap van geëngageerde individuen en organisaties. De Lodge wordt ook gesteund door de gemeente Elsene.

La Loge

kluistraat 86

1050 Bruxelles

+32(0)2 644 42 48

info@la-loge.be

www.la-loge.be

